

Inspektionsrapport
från Skolverket
2005:42

Utbildningsinspektion i
den fristående grundskolan
The English School in Gothenburg
i Göteborg

Beslut
Skolrapport

Skolverket

Styrelsen för The English School in
Gothenburg
Redegatan 2
426 77 GÖTEBORG

2005-06-23
1 (3)
Dnr 54-2004:1860

Genomförd utbildningsinspektion vid den fristående grundskolan The English School in Gothenburg i Göteborg

Bakgrund

Skolverket har genomfört inspektion vid den fristående skolan The English School in Gothenburg i Göteborg. Inspektionen aviserades i brev den 22 juni 2004 och besök i verksamheten gjordes den 22–23 september 2004. Av bilagd rapport framgår hur inspektionen genomförts samt vilka bedömningar som gjorts av dem som svarat för utredningen. Utbildningsinspektionen fokuserar på sju områden vilka granskas ur olika aspekter. Den syftar således inte till att skapa en heltäckande bild av alla pågående verksamheter vid den aktuella tidpunkten.

Inspektionen skall ytterst klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis vara godkänd som fristående grundskola och ha rätt till bidrag från elevernas hemkommuner. I övrigt framförs i rapporten påpekanden och rekommendationer vad gäller kvaliteten i verksamheten. Huvudmannen förväntas förbättra kvaliteten inom dessa områden.

Skolverkets bedömning och beslut med anledning av inspektionen

Skolverket bedömer att verksamheten i The English School in Gothenburg övergripande är av en mycket god kvalitet som ligger väl i linje med de nationella bestämmelserna och målen för grundskolan.

Inspektionen visar dock på vissa områden som behöver utvecklas, förbättringsområden, samt på vissa brister i verksamheten i förhållande till författningarna, kritikområden. Dessa redovisas nedan.

Förbättringsområden

I skolrapporten finns närmare redovisat vad som behöver förbättras inom respektive område. Skolverket bedömer att följande områden som gäller den granskande verksamheten är i behov av förbättringsinsatser, nämligen:

2005-06-23

2 (3)

Dnr 54-2004:1860

- användning av mer varierade arbetssätt och arbetsformer i undervisningen,
- utveckling av kvalitetsredovisningen så att mål och måluppfyllelse och resultat tydligt framgår och att en analys sker,
- utvärdering och kvalitetssäkring av verksamheten på olika nivåer,
- rutiner så att betygskatalogerna behandlas på ett rättssäkert sätt,
- studiehandledning på modersmålet samt
- översättning av allt informationsmaterial till svenska som går till elever och föräldrar.

Kritikområden

Det finns också brister i verksamheten i förhållande till författningarna. Bristerna inom nedan angivna områden skall snarast åtgärdas.

- Skolans kvalitetsredovisning måste utvecklas så att det klart framgår i vilken mån målen med utbildningen har uppnåtts (Förordning om kvalitetsredovisning inom skolväsendet, 3 §).
- Utbildningen vid en fristående skola skall vara avgiftsfri för eleverna. Kostnaderna för de utflykter och resor som görs på skoltid och som ingår i utbildningen betalas i huvudsak av föräldrar och elever. Därigenom uppstår årliga kostnader för eleverna, som inte kan betraktas som obetydliga, vilket strider mot författningen (9 kap. 7 § skollagen).

Uppföljning

Senast inom tre månader från beslutsdatum, dvs. den 23 september 2005, skall The English School in Gothenburg redovisa till Skolverket, enheten i Göteborg, vilka åtgärder som vidtagits inom kritikområdena.

I övrigt framförs i rapporten påpekanden och rekommendationer vad gäller kvaliteten i verksamheten. Huvudmannen förväntas förbättra kvaliteten inom dessa områden i ett fortsatt kvalitetsarbete. Skolverket avser att följa upp kvalitetsförbättringarna inom cirka två år.

På Skolverkets vägnar

Leif Davidsson
Överdirektör

Kenneth Pahlsson
Undervisningsråd

2005-06-23

3 (3)

Dnr 54-2004:1860

I ärendets slutliga handläggning har också enhetschefen Maria Mindhammar och undervisningsråden Claes-Göran Aggebo och Tomas Erlandsson deltagit.

Bilaga:

Rapport

Kopia till:

Göteborgs kommun, Kommunstyrelsen
Göteborgs kommun, Älvsborgs stadsdelsnämnd
samt övriga enligt fastställd sändlista

Utbildningsinspektion i The English School in Gothenburg

UTBILDNINGINSPEKTIONENS SYFTE

Skolverkets utbildningsinspektion skall bidra till kvalitetsförbättring genom att bedöma hur verksamheterna arbetar i riktning mot de nationella målen för förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, barn- och ungdomsutbildning och vuxenutbildning. En väsentlig del i inspektionen är att granska kvalitetsarbetet och förmågan att utveckla den egna verksamheten.

Inspektionens inriktning

Inspektionsutredningen har inriktats mot sju områden. De är särskilt väsentliga för att säkra att alla barn, elever och vuxenstuderande får den omsorg och utbildning som de har rätt till enligt nationella bestämmelser. De sju områdena, som granskats utifrån flera olika aspekter och frågeställningar, är:

Resultaten:

1. Normer och värden
2. Kunskaper

Verksamheten:

3. Arbetsmiljö och delaktighet
4. Pedagogisk verksamhet och undervisning
5. Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Förutsättningarna:

6. Tillgång till utbildning och omsorg
7. Resurser

I denna rapport behandlas i första hand förhållanden som avviker positivt eller negativt från vad som förväntas i fråga om utbildningskvaliteten enligt de nationella bestämmelserna. Några aspekter behandlas dock i alla aktuella verksamheter, nämligen kvalitetsarbetet, rektorsfunktionen, personalens kompetens, stödinsatser, bedömning av lärandet och betygssättningen. En helhetsbedömning och motiveringar till bedömningarna görs inom varje granskningsområde.

Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån de nationella författningarna. Inspektörernas sakkunskap och erfarenheter av jämförbara verksamheter är också betydelsefulla. Analyserna av den insamlade informationen syftar till att klargöra om de lokala lösningarna och systemen fungerar väl. Rapporten avslutas med en sammanfattande bedömning som utgör underlag för Skolverkets beslut angående förbättrings- och kritikområden.

Beskrivning av skolan

The English School in Gothenburg	Antal barn/elever
Förskoleverksamhet	52
Skolbarnsomsorg	59
Förskoleklass	27
Grundskola	240

The English School in Gothenburg grundades år 1958. Regeringen godkände skolan som en fristående internationell skola den 6 oktober 1983. I enlighet med beslut av Skolverket daterat den 15 december 1992 godkändes skolan att vara en fristående grundskola. Godkännandet för skolan omfattar grundskolan, årskurserna 1–9. I anslutning till skolan finns även en förskola, s.k. nursery. Den 27 september 2002 godkände Skolverket, att även utbildning motsvarande fristående förskoleklass fick anordnas vid skolan. Genom beslut av Skolverket den 29 april 1998 (dnr 98:722) medgavs skolan rätt att anordna provning och utfärda betyg för de egna eleverna i enlighet med 7 kap. grundskoleförordningen.

Skolan ligger inom stadsdelen Älvsborg mellan Kungssten och Långedrag cirka sex kilometer sydväst om Göteborgs centrum.

Skolan är ”en-parallellig”, det vill säga varje årskurs består av en klass. Enligt översända klasslistor har skolan innevarande läsår 240 elever i grundskolan, fördelade på 24–28 elever i varje klass och 27 elever i förskoleklassen.

Skolans elever representerar över 40 olika nationaliteter, vilket innebär att många elever även är berättigade till modersmålsundervisning. Flera elever är trespråkiga, då de varken har svenska eller engelska som sitt modersmål.

Eleverna börjar enligt rektorn skolan vid fem års ålder, enligt engelsk tradition, i vad som kallas ”reception”. Därefter påbörjar de vid sex års ålder ”infant class” vilket motsvarar svensk förskoleklass, innan de börjar i grundskolans årskurs ett vid sju års ålder.

Engelska är det språk som är dominerande i undervisningen, medan svenska i huvudsak används som språk eleverna emellan på raster och i andra sammanhang vid sidan av studierna. En stor del av läromedlen och skolans dokumentation är på engelska.

Eleverna kommer från alla delar av Göteborg men även från närliggande kommuner som Mölndal, Kungälv, Härryda, Partille och Lerum.

Skolans huvudbyggnad inrymde tidigare en ambassad, men hyrs nu av en fristående stiftelse, The Albion Foundation. Skolan är belägen i närheten av ett större grönområde. Varje klass har sitt eget klassrum i skolan. Lokal för undervisning i idrott och hälsa hyrs i en närlägen sporthall. Planer på utbyggnad av lokalerna finns, eftersom det bland annat finns behov av grupprum.

Genomförandet av inspektionen i The English School in Gothenburg

Skolverket sände den 22 juni 2004 skriftlig information till skolans huvudman om att verksamheten skulle inspekteras och om inspektionens syfte och genomförande. Inspektörsteamet med ansvar för inspektionen i The English School in Gothenburg har bestått av undervisningsråden Kenneth Pålsson och Patrik Nystedt. Besök i The English School in Gothenburg genomfördes den 22 och 23 september 2004.

Skolverket följer upp eventuella krav på åtgärder som riktas till huvudmannen och vilka effekter i övrigt som utbildningsinspektionen leder till. Tidpunkter för uppföljningen framgår av Skolverkets beslut.

Underlag

Rapportens underlag består av dels dokument från huvudmannen och The English School in Gothenburg, dels den information som samlats in vid observationer, intervjuer och samtal under besöket. Rapporten grundar sig också på annan information om skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem, på rapporter från Skolverkets tillsyn och på andra uppgifter som skolan lämnat till Skolverket eller finns publicerade på Internet etc.

I The English School in Gothenburg genomfördes intervjuer med representanter för styrelse, skolledning, personal, föräldrar samt elever. Lektioner i svenska, svenska som andraspråk, ”computer” (skolans eget ämne), historia samt slöjd/teknik besöktes. Inspektörerna har även granskat skolans laborationslokal och gjort sig bekanta med det omgivande grönområdet.

Övrig information av betydelse för inspektionen har varit den tidigare tillsyn som Skolverket genomfört på skolan (Dnr 94:33, Reg 5 och dnr 99:545). Inspektörerna följde vid denna inspektion upp de beslut som togs i den tidigare tillsynsrapporten.

Inspektörerna har även tagit del av Göteborgs kommuns kvalitetsarbete med balanserad resultatredovisning, kallad Balansen, där skolan medverkat och med något undantag fått mycket positiva omdömen från eleverna, när det gäller deras bedömning av skolan.

Bedömning

1. Normer och värden

Enligt skollagen skall utbildningen för barn och ungdom främja deras utveckling till ansvarskännande människor och samhällsmedlemmar. I läroplanerna för det offentliga skolväsendet framhålls att barnen och eleverna skall utveckla förståelse och respekt för alla människors lika värde. Skolan skall sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet. Eleverna skall kunna ta ett allt större ansvar för det egna arbetet och för miljön. Fristående skolor skall svara mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för det offentliga skolväsendet.

Inom detta granskningsområde behandlas resultaten av arbetet för att främja vårt samhälles demokratiska värderingar och för att utveckla normer och värden i överensstämmelse med dessa.

Det område där The English School in Gothenburg har uppvisat lägre resultat än övrigt i "Balansen" är frågor kring elevernas medbestämmande. Rektorn och de intervjuade lärarna är väl medvetna om resultatet, men anser att eleverna trots allt ges goda möjligheter till medbestämmande. Rektorn säger samtidigt, att det mest är praktiska saker som eleverna vill förändra och att eleverna allt som oftast får gehör för sina önskemål. De intervjuade eleverna uppger också, att de är nöjda med sina möjligheter att påverka och förändra.

Skolan är noga med att eleverna skall uppföra sig på ett korrekt sätt. Ett exempel är att eleverna alltid tilltalar lärarna med efternamn. Det finns enligt de intervjuade ett respektfullt förhållningssätt, som påbörjas redan i förskolan, mellan eleverna och personalen. Stämningen på skolan upplevs också av samtliga intervjuade som mycket god.

Det förekommer inte någon form av bestraffning om en elev missköter sig. Det står däremot uttryckt i de terminsrapporter skolan använder sig av, hur eleverna uppfört sig på skolan och gentemot andra elever.

Vid inspektionen kunde också observeras, att lokalerna är välskötta och att det inte finns några exempel på klotter eller annan skadegörelse.

Miljön vid skolan är mångkulturell vilket gör, att eleverna har lätt för att förstå olik tänkande och acceptera andras egenvärde. Enligt de elever som intervjuades och vid spontana samtal med elever vid klassrumsbesöken framgick, att de var väl motiverade för studier och kände stor trygghet och trivsel vid skolan.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörsteamet, att stämningen på skolan är mycket god och att eleverna känner stor trygghet och trivsel i skolarbetet.

2. Kunskaper

Utbildningen skall ge kunskaper i vid mening, såväl fakta och förståelse som färdigheter och förmåga att exempelvis utvärdera sitt eget lärande och att arbeta självständigt. Målen för lärandet anges, för det offentliga skolväsendet, i de nationella läroplanerna och i kursplanerna.

Utbildningen i fristående skolor skall ge kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen svarar mot de kunskaper och färdigheter som skolor i det offentliga skolväsendet skall förmedla.

Inom detta område granskas resultaten av det pedagogiska arbetet.

Eleverna känner väl till målen med utbildningen och har en realistisk uppfattning om sin egen förmåga beträffande inläring och framtida studier. Detta framgick tydligt vid samtal med eleverna.

I rektorns "School report" 2003/2004 (skolans kvalitetsredovisning) redovisas bland annat följande resultat från skolans årskurs nio, vilket visar att skolan uppnår goda resultat:

Tabell 1 Jämförelse för några resultatvariabler för The English School och Riket

Variabler	The English School	Riket
Antal elever	27	109 378
Genomsnittligt meritvärde	246,5	205,4
Andel i procent behöriga till nationellt program	100,0	89,9
Andel i procent som uppnått målen i alla ämnen	85,2	74,8

Även dåvarande årskurs 8 uppvisar en god måluppfyllelse, enligt den betygskatalog inspektörerna tog del av.

Vid de nationella ämnesprov som genomfördes i årskurs 9 år 2004 uppvisades mycket goda resultat i engelska, men också övervägande goda resultat i svenska och svenska som andraspråk, där samtliga elever fått minst betyget Godkänd. I matematik är betygsnivån något lägre. De nationella proven används, enligt lärarna, som ett viktigt hjälpmedel för att följa upp elevernas kunskapsutveckling.

I ämnet svenska anser lärarna, att vissa elever har svårigheter i början av skolgången, eftersom det är många elever som inte har svenska som sitt modersmål. Allteftersom tiden går minskar språkproblemen. Lärarna bedömer, att de elever som lämnar The English School in Gothenburg efter årskurs 9 har minst lika goda kunskaper och förutsättningar att klara gymnasiala studier som elever från andra grundskolor, något som visat sig vid de uppföljningar av tidigare elever som gjorts.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörsteamet, att de studieresultat som uppnås vid skolan är mycket goda, vilket inte minst framgår av de nationella ämnesproven.

3. Arbetsmiljö och delaktighet

Enligt skollagen skall verksamheten i skolan vara utformad i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. Var och en som verkar där skall främja aktning för varje människas egenvärde, respekt för vår gemensamma miljö samt jämställdhet mellan könen. Särskilt skall den som verkar inom skolan aktivt motverka alla former av kränkande behandling. All personal skall samverka med elever och föräldrar i arbetet med att forma en god miljö - fysiskt och psykosocialt - för utveckling och lärande.

Fristående skolor skall svara mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning inom det offentliga skolväsendet.

Granskningen gäller hur man i verksamheten arbetar för en god miljö, för att förebygga kränkningar och för att ge möjlighet till delaktighet och samverkan.

Elever i de yngre klasserna har regelbundna möten med sina klasslärare. I årskurserna 5–9 väljs två klassrepresentanter ut, som kan ta initiativ till klassråd en gång i veckan. Elevrepresentanterna träffar rektorn en gång i månaden, då det bl.a. sker en avrapportering av vad som tagits upp vid klassråden. Vid dessa möten för rektorn protokoll, som sedan överlämnas till klasserna för vidare diskussion.

Försök har också gjorts att låta elevrepresentanter för årskurs 9 agera ordförande vid möten med övriga elevrepresentanter. En återrapporering har sedan skett till rektorn av ordföranden.

Det finns även en förslagslåda på skolan där både elever, föräldrar och personal ges möjlighet att lämna förslag till förändringar på skolan.

Skolans samarbete med hemmen fungerar enligt samtliga intervjuade på ett föredömligt sätt. Skolans ledning och personalen har en öppen och positiv attityd och föräldrarna känner att de är välkomna att kontakta skolan när som helst.

För föräldrarna finns det även en organisation benämnd ”Parent Teachers Association - PTA”. De arrangerar aktiviteter och sociala sammankomster för både föräldrar och elever utanför skolan och upplevs av både rektorn och föräldrar fungera väl.

I arbetet med att förebygga kränkningar har skolan två dokument som grund. Det ena är benämnt ”School Ethos” (skolnormer) och det andra är benämnt ”Bullying” (mobbing). ”School Ethos” anger mer allmängiltigt hur man skall uppföra sig i skolan medan ”Bullying” är mer konkret om kränkande behandling. Skolans normer diskuteras ofta på skolan enligt både skolans ledning och eleverna. Såväl rektor, lärare som elever är medvetna om, hur de skall gå tillväga om någon elev blir kränkt.

Ett nytt moment som skolan infört i alla årskurser är ”Emotional training course” (livsviktigt). Den tar på veckobasis upp sociala och värdegrundsrelaterade frågor. Det finns inte avsatt något specifik tid till detta i schemat, men temat finns ändå med i undervisningen varje vecka. Av den årliga utvärdering som görs på skolan framgår, att eleverna är mycket medvetna om hur man skall uppföra sig. Det framgår också att antalet fall av kränkande behandling är mycket få.

Enligt kvalitetsredovisningen framgår det, att skolan har interna belöningar till elever som utmärkt sig på ett positivt sätt. Ett sådant exempel där eleverna kan få en utmärkelse utgörs av "Comrade of the year". En elev från varje klass blir då nominerad och i slutet av året avgörs genom ett val vem som vinner. Noterbart är att årskurs åtta och nio år 2004 valde att inte nominera någon, då de inte ansåg att någon elev var bättre än någon annan. Elevernas beslut understöddes av rektorn.

Skolan erbjuder skolhälsovård i enlighet med gällande författningar. Vid skolan finns en skolsköterska som är anställd på deltid. Skolläkare, kurator och psykolog tillkallas efter behov.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörsteamet, att eleverna känner stor delaktighet i skolans inre arbete och att samarbetet med hemmen fungerar föredömligt. Skolan arbetar medvetet med att skapa en arbetsmiljö som bygger på fasta normer och regler.

4. Pedagogisk verksamhet och undervisning

Arbetet med lärandet är skolans huvudprocess för att utveckla kunskaper och färdigheter. Arbetet för att nå målen skall utformas av eleverna och personalen i samverkan. Samverkan skall också ske med hemmen. Allsidighet och saklighet är väsentliga vid utformningen av undervisningen. Skollagen slår också fast att hänsyn skall tas till elever i behov av särskilt stöd.

Granskningen inriktas mot hur man arbetar för att nå målen och hur man anpassar arbetet till de lärandes olika behov. Innehåll och organisering av studierna liksom arbetsformerna och kontakterna med hem, samhälle och arbetsliv är andra områden som uppmärksammas.

Undervisningen vid The English School in Gothenburg följer till stora delar läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet, Lpo 94 med tillhörande tim- och kursplaner. Timplanen avviker dock till viss del, vilket förklaras med att skolan har en engelsk profil. (Se avsnitt 6).

Eftersom lokalerna saknar grupprum och klasserna har sina egna klassrum blir undervisningen följaktligen oftast i helklass med lärarledd undervisning. En utbyggnad av skolan med bl.a. grupprum är emellertid under planering. (Se avsnitt 7).

Lektionerna i svenska skiljer sig åt såtillvida, att det alltid är minst två lärare som undervisar och att klassen då delas upp i två mindre grupper.

Skolan har upparbetade rutiner för hur elever i behov av särskilt stöd skall få hjälp. Klasslärarna upptäcker när en elev är i behov av särskilt stöd och diskuterar då elevens problem med skolans specialpedagog. Behövs särskilt stöd erbjuds eleven detta i första hand, "first action" i den egna klassen, där specialpedagogen är behjälplig. Är eleven i behov av ytterligare insatser finns det även en "second action", då eleven får särskilt stöd individuellt utanför klassrummet av specialpedagogen.

Skolan har för dessa elever upprättat motsvarande åtgärdsprogram, benämnda "individual educational program" och "junior action plan" samt "senior action

plan”. De senare upprättas för elever i behov av särskild stödundervisning och upprättas alltid i samråd med föräldrarna.

Skolan erbjuder även extra undervisning i svenska, engelska och matematik för de elever som behöver mer undervisning i dessa ämnen. Dessa elever läser oftast ett språk mindre. En sådan åtgärd måste godkännas av föräldrarna och en form av kontrakt upprättas.

Enligt lärarna och eleverna går de i början av varje termin igenom vilka mål som skall nås i de olika ämnena och vilka betygskriterier som gäller. Betygssättningen upplevs som rättvis av eleverna.

Utvecklingssamtal hålls en gång varje termin och fungerar enligt både föräldrar och elever mycket bra. Skolan använder sig av mitterminsrapporter för att följa kunskapsutvecklingen för eleverna i de lägre årskurserna. Mitterminsrapporterna ligger sedan till grund för utvecklingssamtalen.

Kontakten med arbetslivet får eleverna bland annat genom en veckas ”praktik” som eleverna har i årskurs åtta och nio. De flesta eleverna anskaffar sina praktikplatser själva. Efter praktikperioden gör varje elev en skriftlig utvärdering och lämnar in en närvarolista till skolan. Den studierektor som är ansvarig för årskurserna åtta och nio är behjälplig vid anskaffning av praktikplatser. Hon fungerar även som studie- och yrkesvägledare för eleverna inför valet till gymnasieskolan.

Eleverna besöker under åren vid skolan olika kulturella aktiviteter som besök på konserter, teatrar och museer.

Varje år görs skolresor, kortare inom landet för elever i de lägre årskurserna och längre utlandsresor för de äldre eleverna.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörsteamet, att skolan tar väl hand om elever i behov av särskilt stöd genom olika insatser. Eleverna är väl medvetna om vilka mål som skall uppnås och vågar gå dit. Genom olika aktiviteter får eleverna goda insikter i hur svenskt samhällsliv fungerar.

Arbetsätt och arbetsformer bör emellertid varieras. Detta kan ske redan nu, men förutsättningarna blir bättre, när skolan får tillgång till fler grupprum.

5. Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Kommunerna har ett övergripande ansvar för förskoleverksamheten, skolbarnsomsorgen och skolan på lokal nivå. Kommunerna är också huvudmän för de flesta verksamheterna. Läroplanerna lägger tydliga ansvarsområden på rektor och personal för skolans inre organisation och arbete. Sammantaget har dessa skyldighet att se till att rätten till utbildning och till att nå målen för denna tillgodoses. Fristående huvudmän har motsvarande ansvar även om de inte alltid omfattas av riktlinjerna för det offentliga skolväsendet.

Frågor som behandlas vid inspektionen är exempelvis om den fristående skolan har en fungerande ledning och styrning av verksamheten och om det finns system för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen och för att värna enskilda elevers rätts-säkerhet.

Huvudman för skolan är Stiftelsen The English School Gothenburg, med organisationsnummer 855100-9148. Styrelsen består av sju ledamöter med rektorn som adjungerad deltagare.

Enligt styrelsen och rektorn är det en tydlig ansvarsfördelning mellan styrelsen och skolledningen.

Den nuvarande rektorn tillträdde sin tjänst för cirka två år sedan, men var innan dess studierektor vid skolan i tio år. Rektorn är väl förtrogen med den dagliga verksamheten och väl känd bland eleverna som i intervjuerna även framför, att de kan fråga henne om vad som helst. Förutom rektorn finns det två studierektorer, en som ansvarar för de lägre årskurserna och en för årskurs 6–9. Samtliga har för verksamheten adekvat utbildning och har varit anställda länge på skolan.

Skolan har en kvalitetsredovisning som benämns ”school report”. Dokumentet beskriver skolans verksamhet under året som gått, både på övergripande nivå och på individnivå. Det finns också en avsiktsförklaring på elva punkter vad skolan skall försöka åstadkomma under läsåret. Här tas bland annat upp skilda frågor som berör utvecklingen av skolans bibliotek, datautbildningen, simundervisningen samt hur undervisningen i svenska skall förbättras.

Lärarna har hitintills inte varit involverade i arbetet med kvalitetsredovisningen. Enligt lärarna och rektorn har inte heller några skriftliga utvärderingar gjorts av verksamheten. Det sker mest muntligt i samtal mellan personal och med elever.

Skolan har betygskatalogerna i en databas. Traditionella betygskataloger där lärarna signerat sina betyg saknas. Rektorn har däremot utskrifter från databasen, som den ena studierektorn signerat och som godkänner de införda betygen. Dessa är att betrakta som skolans betygskataloger. Utskrifterna förvaras i ett dokumentskåp på skolans expedition.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörsteamet, att skolan har en tydlig ledningsstruktur med en erfaren och engagerad skolledning.

Den kvalitetsredovisning som gjorts upp är mer att betrakta som en verksamhetsbeskrivning. Fortsättningsvis bör redovisningen koncentreras på olika kvalitetsaspekter och en analys av resultaten. Skolan behöver också ägna mer tid åt skriftlig utvärdering av verksamheten på olika nivåer, något som skulle underlätta arbetet med kvalitetsredovisningen.

Skolan bör även se över rutinerna kring hanteringen av betygskataloger, så att rättssäkerheten upprätthålls.

6. Tillgång till utbildning och omsorg

Lika tillgång till utbildning, oberoende av kön, geografisk hemvist samt sociala och ekonomiska förhållanden, är en grundprincip för skolväsendet. En fristående skola skall vara öppen för alla barn och ungdomar som har rätt till utbildning i motsvarande skolform i det offentliga skolväsendet.

Granskningen gäller om det finns tillgång till utbildning i den omfattning och med den valfrihet som förutsätts i skollagens bestämmelser. Även principerna för intagning och informationen om möjligheter till utbildning behandlas.

The English School in Gothenburg är öppen för alla enligt styrelsen och rektorn. Skolan har en lång kölista och tar in elever utifrån följande kriterier:

- Syskon till nuvarande elever
- Barn från egen förskola
- Barn och elever enligt väntelistan

I den tidigare tillsyn som Skolverket gjort på skolan anmärktes bland annat på:

”den stora omfattningen av undervisning i och på engelska medan undervisningen i svenska är kraftigt reducerad i förhållande till vad som gäller för det offentliga skolväsendet samt att skolans informationsmaterial är skrivet på engelska”.

Genom en ändring av skolans stadgar den 28 augusti 2002 framgår att skolan även fortsättningsvis skall ha en engelsk profil, men att en övervägande del av undervisningen kommer att ske på svenska.

Enligt rektorn har skolan de senaste två åren aktivt försökt att göra något åt språksituationen. Ett exempel på åtgärd är att skolan numera har två lärare per klass vid undervisningen i svenska, en lärare för de elever som har svenska som modersmål och en för de elever som läser svenska som andraspråk. Svenska är idag också ett mycket mer vardagligt språk på skolan än tidigare. För de yngre barnen och eleverna finns det en svensk klubb, där de får tillfälle att tala svenska och för de äldre eleverna sätts in mycket stödundervisning på svenska.

Enligt kvalitetsredovisningen får eleverna i årskurs 7–9 stödundervisning i svenska, engelska och matematik sammanlagt 30 timmar i veckan. Rektorn medger samtidigt, att den mesta litteraturen är på engelska och att engelska i stor utsträckning används som språk i undervisningen från årskurs 1. De flesta lärarna förstår svenska bra, men talar inte så mycket svenska under lektionerna.

Några korrigeringar gjordes i timplanen under den pågående inspektionen. Ett utdrag från den nu gällande timplanen visar på följande avvikelser av betydelse:

Tabell 2 Jämförelse mellan skolans timplan och skollagens timplan för några ämnen och totalt

Ämne	Skolans timplan	Timplan enligt skollagens bilaga	Skillnad i procent
Matematik	1145	900	+ 21
Svenska	1003	1490	- 33
Engelska	1305	480	+ 63
Musik	166	230	- 28
Computer (skolans eget ämne)	261	0	
Alla ämnen	7150	6665	+ 7

I en skrivelse den 31 maj 2005 har rektorn inkommit till Skolverket med kompletterande uppgifter om hur stor andel av undervisningen som sker på svenska totalt i alla ämnen och hur stor del av undervisningen som sker på svenska ämne för ämne. Av redovisningen framgår att undervisningen, enligt rektorns

bedömning, bedrivs på svenska under 52 procent av undervisningstiden. Inte i något av skolans ämnen sker undervisningen helt på engelska.

Av redovisningen framgår också att skolan under läsåret 2005/2006 avser att utöka undervisningen på svenska i några ämnen.

Enligt rektorn är skolans val data, ”computer” och elevens val består med automatik av engelska, genom att eleven väljer att börja på skolan. Enligt rektorn är ambitionen att efterhand bygga ut elevens val så att bl.a. elevernas önskemål om fler språk kan tillgodoses.

Ett av skälen till att skolan totalt har sju procent fler timmar än normaltimplanen är, att man medvetet har valt att undvika håltimmar och då istället lagt in undervisning för att barnen och eleverna inte skall vara sysslösa, när de befinner sig i skolan.

Vad gäller dokumentationen så har det mesta av den information som går ut till föräldrarna även översatts till svenska. Fortfarande saknas dock översättningar av ett antal viktiga dokument, t.ex. handlingsplanen mot kränkande behandling.

Tyska och franska erbjuds idag som språkval. Eleverna läser båda språken parallellt under en period innan de slutgiltigt väljer ett av språken. Vid intervjuer med eleverna framkom, att flera av dem även har önskemål om att läsa spanska.

Cirka 140 elever har svenska som andraspråk och modersmålsundervisning finns på nio språk med 40 elever. Skolan ställer även upp med tolk när behov föreligger.

Eleverna får ingen studiehandledning på sitt modersmål. Enligt rektorn finns det heller inget behov av det, utom möjligen i början av skolgången, när flera elever varken kan engelska eller svenska tillräckligt bra.

Skolan tillhandahåller fria skolmåltider och utbildningen betecknas av rektorn och styrelsen även i övrigt som avgiftsfri. Det tillkommer dock kostnader för elevernas årliga utflykter och skolresor som bekostas av dem själva. Det är då både resor inrikes och utrikes. De senare resorna för årskurserna 7–9 kan kosta ca 3 000 kronor plus kringkostnader.

Resorna som görs på skoltid är mycket uppskattade av både skolans ledning, lärare, elever och föräldrar. Resorna görs i både ett socialt och ett utbildande syfte. De elever som inte kan åka med av olika skäl, t.ex. ekonomiska, får göra andra aktiviteter i skolans regi. Skolan är väl medveten om problematiken med att en del elever inte kan åka med på resorna och har också gjort en enkätförfrågan till föräldrarna, av vilka merparten var positiva till en fortsättning.

Skolan har avsatt 25 000 kr i årsbudgeten för resekostnader. Pengarna kommer från en fond och dessa pengar används som en grundplåt till resorna.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörsteamet, som visats i avsnitt 2, att eleverna uppnår goda resultat vid skolan, trots att undervisningen i svenska och svenska som andraspråk är kraftigt reducerad till förmån för engelska och matematik.

I ett antal ämnen bedrivs undervisningen i stor utsträckning på engelska. Enligt inspektörsteamets bedömning krävs, att eleverna har mycket goda kunskaper i engelska för att kunna tillgodogöra sig undervisningen till fullo. Inspektörerna

konstaterar dock att mer än hälften av den totala undervisningen sker på svenska och att undervisningen inte i något ämne sker helt på engelska.

För att underlätta för den som inte är engelskspråkig bör allt informationsmaterial som distribueras till föräldrarna även översättas till svenska.

Även studiehandledning på modersmålet bör sättas in för de yngre elever som har behov av detta.

Utbildningen vid en fristående skola skall vara avgiftsfri för eleverna. Kostnaderna för de utflykter och resor som görs på skoltid och som ingår i utbildningen betalas i huvudsak av föräldrar och elever. Därigenom uppstår årliga kostnader för eleverna, som inte kan betraktas som obetydliga, vilket strider mot författningen (9 kap. 7 § skollagen).

7. Resurser

Huvudmannen och skolans ledning beslutar hur och med vilka resurser utbildningen skall genomföras för att de lärande skall nå målen för utbildningen. I skollagen finns dock bestämmelser om några viktiga förutsättningar för att säkra kvaliteten i utbildningen. Dessa avser främst krav på personalens kompetens, tillgång till ändamålsenliga lokaler, läromedel och annan utrustning som behövs för en tidsenlig utbildning. Utbildningen skall vara avgiftsfri.

Vid inspektionen granskas dessa och andra förutsättningar för att bedriva en utbildning av god kvalitet. Även skolans ekonomiska stabilitet och de långsiktiga förutsättningarna för verksamheten behandlas.

Inspektörerna har tagit del av årsberättelsen för räkenskapsåret 2002-07-01 – 2003-06-30 med tillhörande revisionsberättelse för Stiftelsen The English School Gothenburg. Inspektörerna har även tagit del av budgeten för 2003/2004. Av årsredovisningen framgår, att stiftelsen har en god ekonomi med drygt 11 miljoner kronor i balanserat resultat. Enligt styrelsen sparar stiftelsen till bland annat en kommande utbyggnad av lokalerna. Utbyggnaden kommer att ske på grund av att lokalerna är trånga och att det saknas grupprum. Ritningar på hur utbyggnaden kommer att se ut visades av rektorn. Byggnationen planeras vara färdig 2006/07, om allt går enligt planerna.

Det finns inga tankar på att utöka elevantalet då styrelsen och rektorn anser, att skolan just nu är lagom stor.

Lärarna och eleverna är i övrigt nöjda med skolans lokaler och tillgången till material, möjligen med undantag av att lokalen i naturorienterade ämnen saknar ett dragskåp och att idrottshallen inte ligger i direkt anslutning till skolan.

Skolan har också ett eget bibliotek med uppslagsverk och litteratur främst på engelska. Enligt skolans kvalitetsredovisning håller biblioteket på att rustas upp genom att en bibliotekarie har anställts och att en satsning skett på inköp av ny litteratur.

Det finns en särskild datasal med 28 datorer av god standard och i varje klassrum för elever upp till årskurs fem finns det ytterligare fyra datorer.

Skolan har cirka 30 lärare och ytterligare 10 anställda. Alla lärare är utbildade förutom en som håller på att komplettera sin utbildning. De flesta av lärarna är

utbildade vid olika engelska universitet. Några svårigheter att rekrytera kvalificerad personal har det inte varit. Innan anställning sker måste den som erbjuds en anställning visa upp ett utdrag enligt lagen om belastningsregister.

Enligt både rektorn och lärarna anordnas kompetensutveckling i den utsträckning som önskas. Ett antal kurser och föredrag har arrangerats under det senaste året både individuellt och kollektivt. Flera av kurserna har tagit upp olika problem kring elever i behov av särskilt stöd. Även skolledningen har fortbildat sig framför allt inom områden som gäller förändringar i regelverket inom den svenska skolan.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörsteamet, att skolan har en mycket stabil ekonomi och en utrustning som behövs för en tidsenlig utbildning. Den planerade utbyggnaden av skolan kommer att underlätta ett mer varierat arbetsätt.

Sammanfattande bedömning

Inspektörerna bedömer att verksamheten i The English School in Gothenburg övergripande har mycket god kvalitet.

Det finns dock behov av förbättringsinsatser inom följande områden:

- användning av mer varierade arbetssätt och arbetsformer i undervisningen,
- utvärdering och kvalitetssäkring av verksamheten på olika nivåer,
- rutiner så att betygskatalogerna behandlas på ett rättssäkert sätt,
- studiehandledning på modersmålet samt
- översättning av allt informationsmaterial till svenska som går till elever och föräldrar.

Det finns också sådana brister i verksamheten att författningarnas krav inte uppfylls. Bristerna inom nedan angivna område skall snarast åtgärdas.

- Skolans kvalitetsredovisning måste utvecklas så att det klart framgår i vilken mån målen med utbildningen har uppnåtts. (Förordning om kvalitetsredovisning inom skolväsendet, 3 §).
- Utbildningen vid en fristående skola skall vara avgiftsfri för eleverna. Kostnaderna för de utflykter och resor som görs på skoltid och som ingår i utbildningen betalas i huvudsak av föräldrar och elever. Därigenom uppstår årliga kostnader för eleverna, som inte kan betraktas som obetydliga, vilket strider mot författningen (9 kap. 7 § skollagen).

Datum	Ort
2005-06-23	Göteborg

Kenneth Pahlsson
Patrik Nystedt